Vlaams Parlement

stuk **1126** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 11 mei 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heren Ward Kennes, Jan Roegiers, Matthias Diependaele, Jean-Jacques De Gucht, Filip Watteeuw, Boudewijn Bouckaert en Paul Delva

betreffende de situatie van christelijke en andere religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in het Midden-Oosten, Noord-Afrika en Azië

verzendcode: BUI

TOELICHTING

Het Vlaams Parlement is gehecht aan de vrijheid van godsdienst, de vrijheid van geweten en de vrijheid van gedachte. In de democratieclausule die wordt opgenomen in overeenkomsten met derde landen, benadrukt Vlaanderen dat regeringen overal ter wereld de plicht hebben die vrijheden te garanderen. De ontwikkeling van de mensenrechten, de democratie en de burgerlijke vrijheden vormt de basis voor de betrekkingen van Vlaanderen met derde landen.

Artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten bepaalt dat iedereen recht heeft op vrijheid van denken, geweten en godsdienst. Dat recht omvat mede de vrijheid een zelf gekozen godsdienst of levensovertuiging te hebben of te aanvaarden, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven, zijn godsdienst of levensovertuiging tot uiting te brengen door de eredienst, het onderhouden van de geboden of voorschriften, door praktische toepassing en het onderwijzen ervan.

De vrijheid van denken, geweten en godsdienst geldt voor aanhangers van een godsdienst, maar ook voor atheïsten, agnostici en niet-gelovigen.

Verschillende religieuze gemeenschappen leven in het Midden-Oosten al eeuwenlang samen. Van oudsher wonen er relatief grote gemeenschappen van koptische christenen in Egypte en Assyrische christenen in Irak. Door de eeuwen heen slaagden de christelijke gemeenschappen erin een modus vivendi te vinden als minderheid in islamitische landen. De laatste vijftien jaar is door de opkomst van strekkingen binnen de islam die ijveren voor een exclusief islamitische samenleving, en door de oorlog in Irak de situatie van de christelijke gemeenschappen drastisch verslechterd en zelfs ronduit precair geworden. Naast de niet-islamitische minderheden bestrijden de extremisten ook andere islamitische strekkingen. De gewelddadige aanslagen in de Pakistaanse stad Lahore in mei vorig jaar en recent in Indonesië tegen moskeeën en ontmoetingsplaatsen van Ahmadi-moslims zijn exemplarisch voor het geweld tegen deze gemeenschap.

Het aantal aanvallen op christenen en christelijke gemeenschappen is in 2010 wereldwijd gestegen. De situatie van de christelijke gemeenschappen is in sommige gevallen zodanig verslechterd dat hun voortbestaan wordt bedreigd. Iraakse christenen ontvluchten, als gevolg van het voortdurende geweld, massaal steden als Bagdad. In Irak waren er vorig jaar aanslagen tegen christelijke studenten, tegen de Syrisch-katholieke kerk in Bagdad en een reeks bomaanslagen in wijken waar Assyrische christenen wonen. In het noorden van Nigeria werden honderden mensen vermoord bij aanvallen met zwaarden en machetes tegen de christelijke gemeenschap. Tijdens de oudejaarsdienst van koptische christenen in Alexandrië kwamen door een aanslag 21 mensen om het leven. Ook op kerstavond kwamen koptische christenen om in een dorp in Zuid-Egypte. Al Qaida dreigt met aanslagen tegen koptische christenen in Egypte. In Indonesië werden recent enkele kerken in brand gestoken. Het vernielen van eigendommen van christenen, ontvoering, mishandeling en geforceerde bekering komen in verscheidene landen voor.

Niet enkel het geweld bedreigt in verscheidene landen het voortbestaan van religieuze minderheden en andere levensbeschouwelijke overtuigingen. Vaak garandeert de wetgeving de godsdienstvrijheid niet, of ontzegt ze bepaalde burgerrechten op grond van geloof of levensbeschouwing. In verscheidene landen, waaronder Saudi-Arabië en Noord-Korea, is het vrij organiseren van erediensten zonder meer verboden. Maar ook in landen waar officieel godsdienstvrijheid heerst, lopen christelijke en andere religieuze en levensbeschouwelijke minderheden gevaar. In verscheidene landen in het Midden-Oosten staat de doodstraf op bekering tot het christendom. In Iran valt de politie

geregeld kerken binnen tijdens diensten om de identiteit van de aanwezigen te controleren, en worden bekeerlingen opgepakt. In Pakistan is een wet op blasfemie van kracht die andersgelovigen zo goed als vogelvrij verklaart. De overtreding van die wet die met de dood kan worden bestraft, hangt als een schaduw over het leven van christenen, hindoes, sikhs, Ahmadi-moslims en andersdenkenden. De terdoodveroordeling van Asia Bibi, een christelijke moeder, in november 2010 is daarvan een schrijnend voorbeeld. Geregeld nemen extremistische moslims het recht in eigen handen als de rechter oordeelt dat er geen sprake was van godslastering. Salmaan Taseer, de gouverneur van Punjab, werd op 4 januari 2011 vermoord omdat hij gekant was tegen de Pakistaanse wet op godslastering. Op 2 maart 2011 werd Shahbaz Bhatti, de christelijke Pakistaanse minister, bevoegd voor religieuze minderheden, vermoord. Ook hij ijverde voor wijzigingen aan deze wet.

Onder meer koptische christenen in Egypte en Ahmadi-moslims in Pakistan worden geconfronteerd met discriminatie, zoals het niet of beperkt toelaten tot overheidsfuncties en het ontzeggen van burgerrechten.

Ward KENNES

Jan ROEGIERS

Matthias DIEPENDAELE

Jean-Jacques DE GUCHT

Filip WATTEEUW

Boudewijn BOUCKAERT

Paul DELVA

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° artikel 18 van Universele Verklaring van de rechten van de mens van 1948;
  2° artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 1966;
  3° de VN-Verklaring inzake de uitbanning van alle vormen van intolerantie en discriminatie op grond van religie en overtuiging van 1981;
  4° de verslagen van de speciale VN-rapporteur over de vrijheid van godsdienst en overtuiging, in het bijzonder die van 29 december 2009, 16 februari 2010 en 29 juli 2010;
  5° artikel 9 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 1950 (EVRM);
  6° artikel 10 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
  7° artikel 3, lid 5, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU);
  8° artikel 17 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU);
  9° de resolutie over de situatie van christenen in de context van vrijheid van godsdienst die het Europees Parlement heeft aangenomen op 20 januari 2011;
  10° de aanbeveling van 27 januari 2011 nr. 1957 van de Raad van Europa over het geweld tegen christenen in het Midden-Oosten;

– overwegende:
  1° het feit dat in artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten is bepaald dat iedereen recht heeft op vrijheid van denken, geweten en godsdienst; dat dat recht mede de vrijheid omvat een zelf gekozen godsdienst of levensovertuiging te hebben of te aanvaarden, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven, zijn godsdienst of levensovertuiging tot uiting te brengen door de eredienst, het onderhouden van de geboden en voorschriften, door praktische toepassing en het onderwijzen ervan;
  2° alle gewelddadige aanvallen de voorbije jaren en maanden in verscheidene landen in het Midden-Oosten, Noord-Afrika en Azië tegen christelijke en andere religieuze en levensbeschouwelijke minderheden;
  3° de veelvuldige en in aantal toegenomen arrestaties en strafrechtelijke aanklachten, meer bepaald op grond van wetten tegen godslastering en op grond van wetten die straffen bepalen op bekering tot het christendom of het aannemen van een niet-islamitische religie of een atheïstische, agnostische of niet-gelovige overtuiging;
  4° het verbod op het organiseren van de eredienst, het ontzeggen van burgerrechten aan leden van christelijke en andere religieuze en levensbeschouwelijke minderheden, en het onderdrukken van die minderheden, in verscheidene landen in het Midden-Oosten en Azië;
  5° de discriminatie van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in die landen;
  6° het feit dat sommige christelijke gemeenschappen en andere religieuze minderheden in hun voortbestaan worden bedreigd, wat een immens verlies van een belangrijk deel van het culturele en religieuze erfgoed van de betreffende landen zou betekenen;
  7° het feit dat de christelijke gemeenschappen reeds tweeduizend jaar in het Midden-Oosten zijn gevestigd, hun aanwezigheid in het Midden-Oosten het slaan van bruggen tussen culturen kan bevorderen, en dat dit hen tot bemiddelaars kan maken in een vredesdialoog tussen het Westen en het Midden-Oosten;

8° het feit dat een dialoog tussen de religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen van cruciaal belang is om vrede en wederzijds begrip tussen volkeren en gemeenschappen te bevorderen;

– betuigt zijn medeleven aan de families van de slachtoffers van aanvallen op religieuze en levensbeschouwelijke minderheden;

– is bezorgd over de uittocht van christenen en andere religieuze en levensbeschouwelijke minderheden uit gebieden en landen waar zij reeds eeuwen zijn gevestigd en een belangrijke bijdrage leveren aan de diversiteit, het culturele erfgoed en de samenleving;

– veroordeelt krachtig alle vormen van geweld tegen christelijke en andere religieuze gemeenschappen, alsook alle vormen van discriminatie en onverdraagzaamheid op grond van godsdienst en geloof jegens gelovigen, geloofsverzakers, atheïsten, agnostici en niet-gelovigen;

– benadrukt nogmaals dat de eerbiediging van de mensenrechten en de burgerlijke vrijheden, waartoe ook de vrijheid van godsdienst of geloof behoort, een fundamenteel beginsel en een fundamentele doelstelling van Vlaanderen is en een gemeenschappelijke basis vormt voor de betrekkingen van Vlaanderen met derde landen;

– betuigt zijn steun aan initiatieven om de dialoog en het wederzijdse respect tussen religieuze en andere gemeenschappen te bevorderen, en verzoekt alle religieuze autoriteiten verdraagzaamheid te bevorderen en initiatieven te nemen tegen haat en gewelddadige en extremistische radicalisering;

– drukt de hoop uit dat de huidige politieke en sociale omwentelingen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika leiden tot democratische regimes, die de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, zoals bepaald in artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, respecteren en vrijwaren voor alle burgers;

– verzoekt de Vlaamse Regering:
1° er bij de EU-instellingen op aan te dringen de situatie van christelijke en andere religieuze en levensbeschouwelijke minderheden als een prioritaire kwestie te bespreken en te behandelen, en gevolg te geven aan de resolutie, aangenomen door het Europees Parlement en de aanbeveling, gedaan door de Raad van Europa;
2° in het kader van de samenwerking en het sluiten van overeenkomsten met derde landen rekening te houden met de eerbiediging van de vrijheid van godsdienst conform de internationale verdragen, en aandacht te schenken aan de situatie van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden;
3° het verlenen van vergunningen voor de export, import en doorvoer van wapens, munitie en materieel voor militair gebruik of voor ordehandhaving van en naar de landen waar de rechten van christelijke en andere religieuze minderheden worden geschonden, met de grootste omzichtigheid te behandelen;
4° in haar contacten met de autoriteiten van de landen waar aanvallen tegen christelijke en andere religieuze en levensbeschouwelijke minderheden plaatshebben, erop aan te dringen dat de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, zoals bepaald in artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, wordt gegarandeerd, en dat de persoonlijke veiligheid en fysieke integriteit van leden van religieuze en andere levensbeschouwelijke minderheden wordt gevrijwaard;
5° in haar contacten met de autoriteiten van de betreffende landen in het Midden-Oosten, Noord-Afrika en Azië erop aan te dringen de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, zoals bepaald in artikel 18 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten te eerbiedigen en alle vormen van onderdrukking, het ontzeggen van burgerrechten en discriminatie door de overheid op grond van geloof of levensbeschouwing te bannen, en discriminatie op grond van geloof of levensbeschouwing te verbieden;

6° de autoriteiten van de betreffende landen in het Midden-Oosten, Noord-Afrika en Azië aan te moedigen in hun intern recht de internationaalrechtelijke teksten op te nemen die de vrijheid van denken, geweten en godsdienst beschermen, en die vrijheden te doen eerbiedigen.

Ward KENNES

Jan ROEGIERS

Matthias DIEPENDAELE

Jean-Jacques DE GUCHT

Filip WATTEEUW

Boudewijn BOUCKAERT

Paul DELVA